

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7512

Lwów, poniedziałek 17 sierpnia 1925.

Rok XVI.

Min. Skrzyński o naradach londyńskich. Kainowa zbrodnia na Lewandówce. Straszny bilans onegdajszych burz w Małopolsce.

PRZEGLĄD ESKADRY ANGIELSKIEJ NAD LOTNISKIEM W HENDON.

Jak widzimy, szyk samolotów jest poprostu idealny i ma się wrażenie, że jest to rewja raczej samochodów na stałym i gładkim gruncie, niż aeroplanów w nie-
stałych błękitnych przestworach.

Stan oblężenia na Bukowinie?

(Telefonemat własny „Gazety Porannej”).

Czerniowce, 15. sierpnia, (m) Wobec mnożących się napadów bandyckich, które zagrażają zwłaszcza największej miejscowości zdrojowej Dornawatra, władze wojskowe mają zamiar wprowadzić w południowej Bukowinie stan oblężenia.

Rząd rumuński potępia wybryki antysemitki.

Grozi ogłoszeniem stanu oblężenia.

(Telefonemat własny „Gazety Porannej”).

Bukareszt, 15. sierpnia.
Niepokoję na tle antysemitki m
wciąż trwają. Onegdaj trzej mło-
dzieńcy w Focsani wtargnęli do mie-
szkania przełożonego gminy izraelic-
kiej i obili go. W połudn. Bukowinie
wzmaga się ruch antysemitki w zwią-
zku z przyjazdem słynnego Zelea
Codreanu.

Premjer Bratianu oświadczył, że

agitację antyżydowską zwalczać bę-
dzie wszelkimi środkami, a to ze
względu na zagranicę, gdyż wieści
o pogromach szkodzą toczącym się
obecnie układom o pożyczkę zagra-
niczną. Dlatego rząd nie cofnie się
nawet przed wprowadzeniem stanu
oblężenia w tych powiatach, w któ-
rych szerzy się ruch pogromowy.

Nowa partja optantów niemieckich musi opuścić Polskę.

Mieszkania po nich zajmują wydaleni z Niemiec Polacy.

Goznań, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) W Poznaniu rozesłano ogółem
do 4 6 optantów niemieckich przy-
pomnienie, że muszą opuścić grani-
ce Polski. Z liczby tej wyjechało
dotychczas 217 osób. Niemcom w
liczbie 26, którzy samowolnie prze-

dłużyli swój pobyt doręczono na-
kazy wydaleni. Mieszkania po op-
taniach niemieckich zajmują optanci
polscy. W Poznaniu dotychczas 56
rodzin optantów polskich otrzymało
takie mieszkania.

Protest robotników niemieckich przeciw polityce rządu

Berlin, 15 sierpnia. (Tel. G. P.)
Na powszechnym kongresie związków
zawodowych w Niemczech, który
odbył się 12. i 13. b. m., rozważano
rudną sytuację klasy robotniczej,

wywołaną w chwili obecnej wpro-
wadzeniem ceł i podwyższeniem po-
datku mieszkaniowego i innych.
Uchwalono wprowadzić system pa-
cienia w partyecie złotym.

W. POLCHOWICZACH HETLONKA
ZŁ. 1.50
KAWALEK ZAPASOWY
ZŁ. 1.25
PROSZKOWANE
ZŁ. 1.25

J. i S. Stempniewicz - Poznań
ODZIAŁY: WARSZAWA - KS. SKORUPKI 8
LWÓW - PIASKI 12

W nocy z 15 na 16 sierpnia 1920.

Lwów, 16 sierpnia.

Ubiegła noc, noc z 15 na 16 sierpnia, to rocznica pamiętna nie tylko dla Polski, ale i dla całej Europy.

Pięć lat upłynęło zaledwie, a już wielu z nas zapomniało do szczętnie, jaka to straszna groza wisiała nad nami i naszą Ojczyzną jeszcze 14, a nawet 15 sierpnia 1920 r.

Dziki hordy bolszewickie, wyzyskując chwilowy upadek ducha w Polsce i jakiś nagminny popłoch, który ogarnął wtedy wszystkich prawie, w krwawym swym pochodzie dotarły niemal do serca Polski, bo powstrzymane były zaledwie o kilkanaście kilometrów od Warszawy.

Dnia 14—16 sierpnia 1920 r. zawsze zostaną w historii, jako chwila w dziejach wojny dziwnej, na cud wyglądającego przełomu, który nie tylko dla losów Polski, lecz dla całej Europy miał decydujące znaczenie.

Jeszcze 14 sierpnia czerwona armja, idąca na Warszawę od

dwóch miesięcy zwycięska, w pierwszym ataku zdobywa Radzymin, lecz już z końcem tego dnia kończy się okres powodzeń bolszewickich, 15-go szala zwycięstwa przechyla się na polską stronę.

Ale właściwy odwrót, paniczna ucieczka armji bolszewickiej, rozpoczęła się dopiero w nocy z dnia 15 na 16 sierpnia.

Noc ta zdecydowała nie tylko o zwycięstwie, ale stała się początkiem klęski bolszewickich zamiarów wprowadzenia ogniem i mieczem obłąkanych zasad i teorii na całym świecie.

O piersi polskie rozbił się w drzazgi ten bezmyślny taran azjatyckiej kultury, zaprawionej psychozą zdegenerowanych przywódców sowieckich.

Polska uratowała w tę noc nie tylko Europę, ale również kulturę i cywilizację odwieczną całego świata.

Dzień ten powinien być obchodzony nie tylko w Polsce, ale jako święto narodów, we wszystkich ośrodkach cywilizacji i kultury na całym świecie.

Nocne manewry sowieckiej floty wojennej

rozpoczęły się na wodach zatoki fińskiej.

Gdańsk, 15 sierpnia. (Tel. G. P.) Według doniesień z Tallina, w ubiegłym tygodniu we wsch. części zatoki fińskiej rozpoczęły się nocne manewry sowieckiej floty wojennej.

Ostawiony agitator Baral aresztowany.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Wiedeń, 15. sierpnia.

Ostawiony komunista polski, Baral, został ponownie aresztowany przez policję wiedeńską.

Baral, który przybył ze Lwowa do Wiednia kontynuował długi czas na gruncie tutejszym działalność antypolską.

Organizował on we Wiedniu demonstracje antypolskie, urządzał pochody manifestacyjne przed posel-

stwem, agitował wśród polskich robotników.

Baral, który kilkakrotnie był już ze swą destruktywną robotą aresztowany, zwolniony został ostatnio z więzienia pod warunkiem, że przerwie kontynuowanie swej działalności. Mimo tej deklaracji, którą złożył na policji, zwoływał dalej wieca i głównym jego zadaniem było podburzanie przeciw Polsce.

Jak się Wasz korespondent dowiadywa, Baral zostanie przez policję odstawiony do granicy polskiej.

W Warszawie aresztowano współpracownika Botwina.

Aresz'owane były kurjerkami komunistów między Warszawą i Lwowem.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 15. sierpnia.

Po dłuższym dochodzeniu udało się ustalić, kto wysyłał z Warszawy pieniądze do Lwowa dla Botwina. W związku z tem aresztowano tutaj trzy siostry Goldfarbówny i Gustawę

Hinberg. Wszystkie cztery aresztowane należą do związku młodzieży komunistycznej. Jak się następnie okazało, wymienione komunistki pełniły rolę kurjerów partyjnych między Warszawą a Lwowem;

SOWIETY ORGANIZUJĄ ANTY-ANGIELSKIE POWSTANIE W TYBECIE.

Wiedeń, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) „N. Wr. Tageblatt“ donosi z Moskwy, że w Tybecie doszło do demonstracji przeciwangielskich. Zamach na ofi-

cialnego przedstawiciela Anglii w Lassie, majora Sandera, uważa Moskwa za początek powstania antyangielskiego, które, zdaniem kół sowieckich, przyniesie zupełne uwolnienie Tybetu od gospodarczych i politycznych wpływów Anglii.

Min. Skrzyński optymistycznie zapatruje się na wynik narad londyńskich.

Oświadczenie złożone przedstawicielom prasy paryskiej.

Paryż, 15 sierpnia. (Tel. G. P.) Przyjmując dziś przedstawicieli prasy, minister Skrzyński oświadczył, iż czuje się bardzo szczęśliwym, że mógł osobiście powinszować Briandowi spotkania się z Chamberlainem w Londynie. Tego rodzaju rokowania nad zagadnieniami bezpieczeństwa ułatwiają prace Ligi Narodów i być może, że rezultat tych prac będzie teraz donioślejszy, niż w latach poprzednich. Pakt reński w tej formie, jaki jest obecnie w przewidywaniu, przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa i nie będzie przeszkodą dla innych zobowiązań, wynikających z paktu Ligi Narodów, a zwłaszcza pkt. 16. Polska opinia publiczna zdaje sobie doskonale sprawę z tego, że nawet zagwarantowaniu granicy reńskiej na wypadek napaści ze strony Niemiec, armja polska byłaby pierwsza, któraby wystąpiła aby poprzeć Francję. Rokowania

znajdują się na bardzo dobrej drodze. Dzieło Brianda zasługuje w największym stopniu na uwagę. To porozumienie jest ważnym nie tylko dla narodów, które jak Francja i Polska zainteresowane są bezpośrednio, lecz także dla innych narodów, pragnących pokoju.

Minister Skrzyński omówił da lej wrażenia, odniesione z podróży do Ameryki, i oświadczył, że zdaniem jego względy polityki wewnętrznej stanęły na przeszkodzie Ameryce do interwencji w sprawach europejskich, lecz w przyszłości Stany Zjednoczone zajmą się sprawą współpracy z państwami europejskimi. Dla uzyskania tego rezultatu potrzeba, aby znikła wszelka nieufność między państwami i aby rząd waszyngtoński był zaproszony do współdziałania w dziele genewskim, bez obowiązku przystąpienia do Ligi Narodów.

Jeżeli Polska będzie bezpieczna, to i pokój europejski będzie zapewniony!

Paryż, 15 sierpnia. (Tel. G. P.) W związku z oświadczeniem min. Skrzyńskiego, „Figaro“ pisze: Opinia polska jest dla nas zawsze nader cenna. Polska jest naszym

sojusznikiem. Historia Polski i jej położenie geograficzne zmuszają ją do czujności. Jeżeli Polska będzie bezpieczna, to i pokój europejski będzie zapewniony.

Operacje wojenne w Marokku rozszerzają się.

Francuski oficjalny komunikat wojenny.

Fez, 14. sierpnia. (Tel. G. P.) W wyniku operacji w rejonie Quezan powstańcy z Sarsar i Alsherif poddał się władzom francuskim. Zadaliliśmy nieprzyjaciółci ciężkie straty. Wojska nasze zamknęły otwartą dotychczas przestrzeń między pozycjami pod Zitouna a pierwszymi posterunkami hiszpańskimi. Powstańcy uciekają przed naszymi wojskami w dal-

szym ciągu. Ludność wzgorza Sarsar uchodzi na północ. Kilka szeregów w rejonie Benimes'ar odmówiło wysyłania ludzi do oddziałów Abd-el-Kima. Loty bombardował szereg miejscowości w okolicach Bataza, Maat ul i Hautecenz. Gen. Daugan odjechał do Marrakech celem podjęcia dowództwa nad całym południowym frontem Marokka.

TYSIĄCLECIE KROACJI.

Dzień ten będzie obchodzony niezwykle uroczystie.

Białogród, 15 sierpnia. (Tel. G. P.) Cała Kroacja obchodzi niezwykle uroczystie tysiąclną rocznicę królestwa kroackiego. Na dzień 15 bm. zapowiedziany został w Zagrzebiu zlot kroackich stowarzyszeń gimnastycznych. W uroczystości tej weźmie udział król i kilku członków rządu. Fakt ten jest bardzo przychylnie komentowany przez kroackie koła polityczne.

KONGRES ZJEDNOCZONYCH SOCJALISTÓW.

Paryż, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) Dziś rozpoczęły się obrady kongresu zjednoczonych socjalistów. Kongres jest przygotowaniem międzynarodowego kongresu socjalistów w Marsylii.

Paryż, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) Na kongresie zjednoczonych socjalistów Renaudel stwierdził, że chociaż sprzeciwia się obecnej polityce rządu, jest stanowczym zwolennikiem udziału w rządzie stronnictw lewicowych.

NOTA JAPONJI DO RZĄDU CHIŃSKIEGO

Pekin, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) Posel japoński przesłał chińskiemu ministrowi spraw zagranicznych formalny protest z powodu napadu na przedziałnię japońską w Tientsinie. Poselstwo japońskie domaga się wydania zarządzeń, któreby uniemożliwiły powtórzenie się podobnych wypadków, oraz zastrzega sobie prawo żądania odszkodowań.

WYSOKI KOMISARZ PALESTYNY.

Londyn, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) Wczoraj wyjechał z Londynu do Palestyny wysoki komisarz, marszałek polny lord Plumer. Plumer przybędzie do Jaffy 25. b. m.

ZABÓJSTWO POLITYCZNE W TRYPOLISIE.

Rzym, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) Donoszą z Trypolisu, że pewien obywatel grecki zabił wystrzałem z rewolweru tamtejszego konsula greckiego.

10 LAT WIĘZIENIA ZA CHEĆ PORWANIA ARTYSTKI FILMOWEJ.

Los Angeles, 15. sierpnia. (Tel. G. P.) Dwóch oskarżonych o zamiar porwania Mary Pickford, skazano na 10 lat więzienia.

Kainowy czyn...

Brat zarabiał brata ułańską szablą.

Lwów, 16 sierpnia.

Wczoraj, na przedmieściu Lwowa zdarzył się tragiczny wypadek, o którym wieść rozszła się lotem błyskawicy na peryferjach miasta.

Słowo

„bratobójstwo“

było na ustach wszystkich mieszkańców Lewandówki, dokąd w godzinach popołudniowych przywieziono trupę 27-letniego Jana Pierunka, z rozciętą uderzeniem szabli czaszką.

Według relacji wysłanego natychmiast na miejsce wypadku naszego sprawozdawcy, przebieg tragicznego zajścia był następujący:

Wczoraj, wczesnym rankiem Jan Pierunek, zamieszkały na Lewandówce, przy ul. Barskiej, znany w tamtych stronach awanturnik, rozstrzygający częste swe zatargi nożem, wybrał się wraz z swoim bratem, 23-letnim Edwardem, szeregowcem 14 p. ul. na odpust do niedalekiej wsi, Hodowice, koło Skniłowa.

W czasie odpustu

obaj bracia mniej czasu poświęcali nabożeństwu, zato dokładnie zakrapiali zabawę wódką, w towarzystwie dziewcząt.

Po południu, w drodze powrotnej do domu, starszy Jan, który pod wpływem alkoholu wpadł w zwykły swój humor awanturniczy, wszczął na gościńcu awanturę ze swoim bratem, która wkrótce nabrała cech groźnych. W pewnym momencie, obserwujący całe zajście ciekawie, zauważyli

noż w ręku Jana,

którym koniecznie chciał ugodzić swego brata. Niezależnie wy ułan, który daremnie pragnął uniknąć być może śmiertelnego ciosu z ręki brata, doprowadzony wreszcie do pasji, będąc również pijany,

wydobył szablę

i ciał swego brata w głowę. Cięcie było straszne, prawdziwie ułańskie — strzaskoło czaszkę i obnażyło mózg. Pomimo rany Jan począł uciekać i dopiero ubiegłszy kilkanaście kroków upadł nawpół martwy.

Pod wpływem straszliwego w trzęsieniu moralnego,

młody ułan wytrzeźwiał

i z rozpaczą podbiegł do brata, myśląc, że może rana nie jest śmiertelna. Niestety, ranny wkrótce skończył.

Wtedy Edward ułożył go na wozie i odwiózł do domu, skąd natychmiast udał się

na posterunek policji, gdzie zameldował o swym czynie i prosił, żeby go aresztować.

Policja naturalnie aresztowała go i natychmiast przystąpiła do wstępnych dochodzenia, zawiadamiając ówczesni zandarmerję wojskową. Energiczne śledztwo prowadzi st. przodownik Al. Korn.

Katastrofa kolejowa na Lewandówce.

Lwów, 16. sierpnia.

Wczoraj wieczorem zdarzył się na t. zw. moście Lewandowskiego obok Lewandówki wypadek kolejowy, który cudem tylko nie zamienił się na groźną katastrofę. Mianowicie podczas przesuwania wozów czyli t. zw. szybowania skutkiem — jak się zdaje — mylnego ustawienia zwrotnicy, jeden z wozów towarowych zeskoczył z szyn, pociągając dwa inne za sobą.

Wagony uległy dość silnym uszkodzeniom, obeszło się jednak na szczęście bez ofiar w życiu ludzkim. Tor jednak został zatarasowany tak, że pociąg pośpieszny w kierunku Stanisławowa odszedł z bardzo znacznym opóźnieniem, pociąg zaś ze Stanisławowa musiano wstrzymać aż do chwili opróżnienia torów.

Dodać należy, że Dyrekcja kolei nie miała dać w tej sprawie żadnych wyjaśnień, Urząd ruchu zaś na głównym dworcu przez szereg godzin na telefon nie reagował.

Niedbalstwo władz kolejowych.

Lwów 16. sierpnia.

Wczoraj otrzymaliśmy wiadomość, że na skutek wielkiej ulewy linia kolejowa Lwów—Sambor została bardzo poważnie uszkodzona i ruch ma być utrzymany jedynie przez przesiadanie podróżnych.

Celem sprawdzenia tej wiadomości zwracaliśmy się wielokrotnie aż do późnej nocy telefonicznie do władz kolejowych, a w szczególności do urzędu ruchu, który jednak nie zgłosił się wcale i wskutek tego nie można było dokładnie i oficjalnie ustalić, w którym miejscu nastąpiła przerwa komunikacji.

Mamy nadzieję, że dyrekcja kolei nie dopuści, aby w przyszłości w podobnych wypadkach pozostawiała szeroką publiczność bez pozytywnych informacji.

Konkurs na monety złote rozstrzygnięty.

Wyróżniono model z głową króla Bolesława Chrobrego.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 14. sierpnia.

W dniu 12. b. m., w gmachu Mennicy Państwowej odbył się sąd konkursowy powołany do rozpatrzenia projektu polskiej monety złotej.

Sąd konkursowy tworzyli: prof. Wincenty Trojanowski, prof. Zygmunt Otto, prof. Wojciech Jaszczykowski, prezes Tow. num. m. tycznego p. Gustaw Souběse-Bisier, wiceprezes tej instytucji p. Konrad Berezowski; Dyrektor Departamentu Frezydjalnego Min. Skarbu p. Stanisław Kauzik, delegat Departamentu Szuki Dr. Alfred Lauterbach, delegat Departamentu Obrotu Pieniężnego Min. Skarbu p. Lucjan Zadrowski, delegat Banku Polskiego p. Edward Szydłowski i Dyr. Mennicy Państwowej p. Jan Aleksandrowicz.

Po szczegółowym rozpatrzeniu nadesłanych w liczbie 23 projektów modeli monety złotej sąd konkursowy wyróżnił następujące prace:

1. Model z głową króla Bolesława Chrobrego artystki-rzeźbiarki Zofii Trzcńskiej-Kamińskiej.

2. Model z głową kobiecą profi Antoniego Madeyskiego w Rzymie.

3. Model z podobizną Kopernika artysty-rzeźbiarza Stanisława Szukałskiego.

Głos z tamtego świata.

Stynny astronom Flammarion mówi po śmierci.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 15 sierpnia.

Prasa warszawska podaje szczegóły z interwju, jaki miała z umarłym astronomem francuskim spirytystka i

medium warszawskie

p. Jadwiga Domańska. Jest to młoda osóbką, o której istnieje już mała literatura, autorka szeregu utworów pisanych pod dyktandem rzekomych zmarłych znakomitości, jak rewolucjonista francuski Danton, Ochorowicz, nawet Słowacki, oraz pisarze starożytni, dyktujący po grecku i po łacinie, językami nieznanymi medium.

„Duch Flammarion'a

przemawia językiem b. poetyckim i trzeba przyznać — zupełnie swo-

im ziemskim, indywidualnym stylem. Twierdzi, że zaledwie zaczyna się orjentować w swoim nowym bycie, który wywiera na nim wrażenie olbrzymiego, świetlanego chaosu.

Największą rozkosz sprawia mu możliwość obserwowania planet, przenoszenia się z jednej na drugą, np.

na Marsa.

patrzenie stamtąd na ziemię, z którą czuje się jeszcze bardzo związanym. Nadto zaznacza, że z nadzwyczajnym zdumieniem odnajduje na różnych planetach cząstki własne, swego psychicznego ja. Są to ślady jego wędrówek za życia mocą wyobraźni, potęgą myśli.

Bardzo mało jeszcze rozumiejąc

układ wszechświata.

widzi już Flammarion, w jak wielu swoich teorjach mylił się za życia i obiecuje w przyszłości sprostować te błędy, opatrując je właściwymi wyjaśnieniami.

Bedzie to o tyle ciekawe, że p. Domańska astronomka nie jest, tak samo jak i komunikaty Ochorowicza omawiały różne zawile kwestje przyrodnicze, teorię jonów i elektronów i t. p.,

nad którymi zmarły pracował

za życia, a o których medium, posiadające wykształcenie czysto humanistyczne i literackie, nie miało pojęcia.

We Francji znajduje się tak wielu zwolenników spirytyzmu i okultyzmu, tyle jest pism tym sprawom poświęconych, a i medjów nie brakuje, że możemy oczekiwać, iż i tam pojawią się również jakieś

wieści... od Flammarion'a,

tembardziej, że w swoim czasie toczono nad Sekwaną o niego ożywioną polemikę, między przeciwnikami i zwolennikami jego teorii. Na czele tej polemiki stał znany dziennikarz paryski Paweł Henze, który, będąc przeciwnikiem spirytyzmu, zainicjował jednak badania medjów przez profesorów Sorbony i wprowadził do uniwersytetu paryskiego media polskie.

Byłoby rzeczą ciekawą porównać

rewelacje medjów francuskich

o Flammarionie ze „zwierzeniami“ p. Domańskiej. Czy będą one różne lub zbliżone, do rewelacji wspomnianych — zobaczymy. W każdym razie z obowiązku publicystycznego notujemy te bądź co bądź niezwykle rewelacje.

Kto zostanie wicewojewodą lwowskim?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 15. sierpnia.

(ab) Jak się Wasz korespondent dowiaduje na stanowisko wicewojew. lwowskiego wysuwany jest obecny starosta w Sanoku p. Michałowski. Sprawa nominacji wojewody będzie załatwiona w najbliższym czasie.

RUCH STRAJKOWY W GDAŃSKU.

Gdańsk. 15 sierpnia. (Tel. G.P.)

Dziś rozpoczął się strajk w przemyśle metalurgicznym, instalacyjno-elektrycznym i blacharskim.

RIPPENI MAJĄ DOŚĆ WOJNY.

Masowo uciekają od Abd-el-Krima.

Fez. 15. sierpnia. (Tel. G. P.) Na odcinku zachodnim liczne plemiona zgłaszają chęć uznania suwerenności Francji. W okolicy Diebel Mergotti zauważono ponownie przenikanie żołnierzy nieprzyjacielskich poza linię frontu. Na front ściga się większe oddziały riffenów.

NADESLANE.

Towary bławatne
w wielkim wyborze
poleca firma 1482
STACHIEWICZ I ABRYSOŃSKI
Lwów, Rynek-Trybunalska.

Nowa potężna organizacja na widowni.

Lwów, 16 sierpnia.

Rada Naczelna Małopolskich Związków emerytalnych, Lwów, ul. Dekerta boczna 10, przystąpiła do rokowań z delegatami pokrewnych związków, a to Związków Inwalidzkich i Związków urzędników czynnych, państwowych, kolejowych i wojskowych celem stworzenia jednolitej, bezpartyjnej, kilkaset tysięcy członków mającej potężnej organizacji dla spraw zawodowych i dla walki z lichwą i paskarstwem.

Z teatru.

(„Uwodziciel“, komedia romantyczna w 3 aktach Freda i Fanny Hatton).

Lwów, 16 sierpnia.

Na firmamencie teatrów świecą wielcy śpiewacy operowi jak gwiazdy pierwszej wielkości. Psuci i uwielbiani przez kobiety, oklaskiwani przez tłum, który odpręga konie od ich powozów i ciągnie ich wśród okrzyków po ulicach stolic, obsypywani złotem i kwiatami, zdają się być tak odległymi od życia i jego spraw, jak odległymi są gwiazdy od ziemi. Jak wiemy, najlepsze teleskopy do obserwowania gwiazd posiada Ameryka. Uzbrojona w taki doskonały teleskop spółka autorów amerykańskich Fred i Fanny Hatton, spojrziała bystrem, komedjowem okiem na taką gwiazdę operową, barytona światowej sławy Porella, zajrzała mu w głąb serca poza kulisy sławy i powodzenia, a z sumy tych obserwacji urodziła się zreżymowana i wcale miła komedia pt. „Uwodziciel“.

W komedji zadziwia przede wszystkim znajomość środowiska. Jestem pewny, że współautorka Fanny Hatton była kiedyś śpiewaczką, że przeszła na własnej skórze całą gehennę śpiewaczkiej kariery, że musiała się bliżej zetknąć z typem włoskiego „maestra“ sztuki śpiewaczej, kondotiera wielkich scen, uwodziciela kobiet, którym „naprawia średnicę“, łudząc ich mirażem przyszłej kariery, miłego kabotyna, zabobonnego jak baba i grającego w loteryj jak przekupka. A braciszek jej p. Fred Hatton, zapewne literat, przeżył te ubrał w formę komedjową, ze znajomością francuskiej techniki scenicznej i doskonałym odczuciem scenicznego dialogu. Lecz nie wiem, czy w najsmielszych marzeniach spodziewali się odnaleźć tak doskonałego odtwórcy tytułowej roli jak nasz Stępowski. Pierwszy raz w życiu widziałem wczoraj tego artystę, o którym tyle wielkich słów czytałem w prasie warszawskiej i przyznaję, że przeszedł moje najsmielwsze oczekiwania. Promienie ze

W Bolszewji tryskają raz po raz „cudowne źródła“.

Barbarzyństwo i ciemnota religijna wzmagają się tam coraz bardziej.

(Telefonemat własny „Gazety Por.“)

Pogranicze sow., 15. sierpnia. Niedawno donieśliśmy w „Gaz. Por.“ o zasądzeniu przez sąd sowiecki w Winnicy 8 księży prawosławnych, oraz kilku chłopów, oskarżonych o korzystanie z barbarzyństwa i fanatyzmu religijnego, a to w związku z reklamowaniem „cudownego źródła na Dolinie Jozafata“ (w okolicy wsi Holczyńce na Podolu sow.).

Obecnie — jak donoszą z Winnicy, — „ruch religijny“ w rojenie „Decliny Jozafata“ wznowił się z siłą nadzwyczajną. Mimo ostrych represyj władzy sowieckiej, niezliczone tłumy pielgrzymów nieustannie ciągną do cudownego źródła, wykrytego obecnie w tej samej okolicy, lecz nieco bliżej miasteczka „Pogrzebiszcze“.

Tym razem na czele ruchu — jak głosi komunikat sowiecki — stoi rzekomo jakiś tajemniczy ksiądz katolicki. Prowadzi on wzmożoną propagandę wśród pielgrzymów, „wygłaszając z ogromną swadą podniosłe kazania przeważnie w językach polskim, ponadto w ukraińskim, oraz rosyjskim“. Głosi on, że jest wysłannikiem z świętego grodu Jerozolimy,

gdź bliska jest godzina sądu straszego nad ludzkością, pogrążoną w grzechach. Jego misja polega rzekomo na tem, by nawoływać tę ludność do szczerej skruchy, przygotować ją do „Sądu Ostatecznego“, a nim nastąpi ta chwila — przynieść ulgę cierpieniom ludzkim. W tym celu ksiądz ten — jak brzmi komunikat sowiecki — leczy wszelkie choroby, wydając środki lecznicze, uświęcone wodą z cudownego źródła, lub też „przywiezione z Jerozolimy“.

Wśród tłumów „wiernych“ przeważają kobiety. Popularność oraz sława tego księdza ogromnie rośnie nie tylko wśród ludności katolickiej, lecz w pierwszym rzędzie wśród prawosławnych chłopów podolskich. Wydelegowanych przez władzę sowiecką agitatorów antyreligijnych tłumy sympatyków wysłannika z Jerozolimy wypędziły gwałtem.

Obecnie zapowiedziano użycie oddziałów czerwonoarmiejców w celu zlikwidowania tego najnowszego „ruchu religijnego“.

Zdaniem władzy, „wysłannik z Jerozolimy“ ma być umyślowo chory...

Stępowskiego ta cudowna naturalność, która pozornie jest zapręceniem aktorstwa, będąc jednak tej sztuki najwyższym szczytem. Gdy wszyscy dookoła niego grała tylko, lepiej lub gorzej, kreacja Stępowskiego żyje na scenie, sama w sobie skończona i bezwzględna w prawdzie.

Na Boga! przecież takiego Porella znałem przed laty i przypadkowo żyłem z nim blisko. Ta sama gestykulacja, taka sama intonacja głosu, ta sama mimika. Jakże cudownie podpatrzył Stępowski gdzieś w świecie ten typ, z jakim boskim umiarem przeprowadził go w najdrobniejszych szczegółach. Gdy wielki śpiewak utra-

cił nagle głos, gdy stanął w obliczu tragedji życia, gra Stępowskiego przepojona była takim bólem ludzkim, który lży wyciska. I znowu dlatego, że nie widzieliśmy aktora, ale cierpliwego człowieka. Jak się to robi, nie wiemy — oto cudowna tajemnica talentu, do którego już nad kołyską uśmiechnęła się Melpomena.

Bardzo staranna reżyserja Rasińskiego, wydobywająca jak najwięcej wyrazu z licznych ról epizodycznych, tworzyła przyzwoite ramy dla gry arcyministra. Wszyscy współgrający aktorzy starali się dać najwyższą sumę swoich możliwości.

Henryk Zbierzchowski.

Ze Związku zawodowych pracowników umysłowych.

Lwów 16. sierpnia.

W dniu 11. bm. delegacja Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w osobach pp. Grygolałtysa i Kościńskiego udała się do Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej, interwenjując o wznowienie wypłaty zasiłków bezrobotnym pracownikom umysłowym w tych ośrodkach, które jak Lwów, Kraków, Zagłębie Naftowe i inne zostały przy ostatniej wypłacie pominięte.

Przedłożono również memoriał w sprawie liczących, zatrudnionych w Państwowych Zakładach Graficznych o przyspieszenie zaliczenia ich kategorii pracownik umysłowych, a to zgodnie z jednomyślną uchwałą Sejmowej komisji ochrony Pracy, wzywającą rząd do uregulowania tej kwestji w myśl postulatów zainteresowanych pracowników.

Wreszcie delegacja wyraziła opinię Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych w przedmiocie uregulowania godzin w handlu.

Delegacja otrzymała zapewnienie, że Ministerstwo podejmie niezwłocznie akcje w tych sprawach w myśl przedłożeń Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych.

NADESŁANE.

Firma S. FISCH

Lwów, Hetmańska 24. Tel. 13-60. Zawiadamia iż nadszedł już świeży transport najmodniejszych FUTER i z tej okazji urządza przedsezonalną sprzedaż po cenach bajecznie tanich. 3930 (FUTRA DO PRZECHOWANIA). Własna pracownia kuśnierska.

Choroby przewodów moczowych, żółciowych i wątroby, dyspepsja, artretyzm i reumatyzm

leczy radykalnie 3161 woda oryginalna

VICHY-ÉTAT CELESTINS, HOPITAL. GRANDE-GRILLE

oraz tabletki (comprimés), pastylki i sole

VICHY-ÉTAT.

ządać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Dr. I. BETTER

ord. jak w latach ubiegłych w Krynicz willa „Krskus“ 227

FRAGMENT „GAZ. POR.“ z 17. VIII. 1925.

J. H. ROSNY AINE.

Szcześnie.

Servius Julianus posiadał niezmiernie obszary ziemi, a majątek jego pomnażał się nieustannie. Miał oczywiście też olbrzymie zastępy niewolników, których znał zaledwie drobną część i z których przeważną część nie widział go nigdy.

Był to zresztą dobry pan, pragnący utrzymać swych niewolników w dobrym stanie zdrowia i sił. Najmował szpiegów, których obowiązkiem było śledzić zarządców i donosić mu o nadużyciach, popełnianych przy żywieniu stad ludzkich, gdyż stada te stanowiły największe jego bogactwo, najproduktywniejsze i dlatego musiały być hodowane starannie.

Servius Julianus postanowił osuszyć bagna, rozciągające się w zachodnich częściach jego posiadłości w Kampanji. Ponieważ zaś wiedział, że roboty te kosztować będą życie wielu ludzi wskutek zarazek, tkwiących w wodzie, dał rozkaz wynajęcia robotników wolnych, których śmierć nie przyniesie mu żadnej straty, podczas gdy uszczuplenie liczby niewolników odbiłoby się szkodą poważną na jego majątku.

Plące wyznaczano bardzo dobre, a czasy były ciekawe, to też zgłosiło się wielu amatorów. Choroby zakaźne zabierały co

miesiąc znaczną część, lecz z łatwością znajdowaną zastępców.

★

Cladius Gemellus, rzemieślnik z Kapuy, którego bezrobocie wyгнаło z miasta, dowiedział się o pracach, podjętych z rozkazu Serviusa Julianusa i przybył dnia pewnego do jego posiadłości wraz z matką staruszką, której za złą cenę nie chciał opuścić.

Był to człowiek roztropny, nawet rozumny, który szybko zorientował się, na jakie niebezpieczeństwa wystawieni są wolni robotnicy. Widok niewolników, uprawiających ziemię lub pasących trzody, przekonał go silnie jeszcze, niż przedtem, o wyższości ich stanu.

Podziwiał ich dobry wygląd, mocne muskuły i obfite posiłki, które spożywali na wolnym powietrzu... W końcu powziął postanowienie, nad którym w swej nędzy rozmyślał oddawna.

Los mu sprzyjał. Nazajutrz po przybyciu ujrzał męża o imponującej postawie, w otoczeniu służebników, a spytawszy jednego z robotników, kto to jest, usłyszał odpowiedź:

— To nasz pan.

Gemellus zaczął na brzegu drogi, a skoro Julianus zbliżył się do niego, złożył korny ukłon.

Julianus sporzał na niego przychylnie i rzemieślnik zbierając całą odwagę, rzekł głosem drżącym:

— Znakomity panie, racz pozwolić nędznejmu przechodniowi na przedstawienie pewnej prośby.

— Mów, odrzeł łaskawie Julianus.

— Pragnąłbym, abyś mnie kupił... zaliczył do rzędu niewolników swoich.

Julianus obejrzał go dokładnie. Mimo, iż Gemellus był wychudzony wskutek niedostatku, wprawne oko pana dostrzegło mocną jego budowę, szerokie ramiona i pierś, zwartą spoiłość członków.

— Pokaż zęby — rzekł.

Gemellus otworzył usta. Senator zbadął jego szczęki i uznał, że są bez zarzutu.

— Dobrze, zakończył. Kupuję ciebie. I kazał mu przyjść wieczorem.

Nazajutrz Gemellus został zaliczony w poczet służby bogatego senatora, a pieniądze, które uzyskał ze sprzedaży swojej osoby, umożliwiły matce jego kupno kawałka ziemi i chaty. Żył w niej mlekiem własnej krowy, jajami kur swoich i jarzynami.

★

Gemellus nie peżałował swego postanowienia. Przez pierwszy rok pracował w polu, a potem Julianus, który zachował o nim dobre wspomnienie, przyjął go w poczet swej osobistej służby i był bardzo z jego pracy zadowolony.

Zajmował kolejno stanowiska coraz korzystniejsze, zebrał przy tem niezłą sumkę pieniędzy. Utrzymywał dostatnio matkę i doszedł do siły wieku, skoro pewnego dnia wieczorem usłyszał dziwny hałas w atrium i przygluszone wołanie.

Instykt mu posłużył. Uzbrojony w ostrzy sztylet, wpadł do atrium i ujrzał jakiegoś człowieka, który usiłował zadusić Julianusa... Niewolnik bez wahania zato-

pił sztylet w grzbiecie zabójcy, który padł, nie wydawszy krzyku...

— Dzień, w którym miałem spotkać, musiał być oznaczony białym kamieniem, rzekł senator po wyniesieniu zwłok. Twój pan nie jest niewdzięcznikiem; zdobyłeś już dostatek, a teraz wyzwalam cię.

Tak to, szczęśliwe natchnienie skłoniło Gemellusa do schronienia się w niewolnictwo, zaś sprzyjające okoliczności zwróciły mu wolność i obdarzyły majątkiem...

★

— Historia ta dowodzi, kończył Gavel swoje opowiadanie, że nie należy stażysty niewolnictwa sądzić miarą nowoczesnych poglądów, na to, by los niewolnika był lepszy od losu robotnika wolnego, wystarczało jedynie, aby pan jego pojął, że nie należy obchodzić się źle z tymi, którzy tworzyli część, często przeważną, jego majątku. Wielu panów wiedziało to dobrze i przeznaczało pracę zbyt ciężką, lub niebezpieczną dla robotników wolnych.

— Dowodzi ona przede wszystkim, dodał Guernille, że szczęście odgrywało zawsze najgłówniejszą rolę w życiu ludzkim... Salomon głosił ową prawdę przed trzema tysiącami lat i to tak wymownie, że nikt z jego potomnych nie przewyższał go.

— Salomon?... Nie, jakiś skryba nieznanym, któremu Salomon ukradł sławę. Salomon także był dzieckiem szczęścia, za życia i po śmierci.

Przekład P. M.

Sanktuarjum cierpień narodu polskiego

Cytadela warszawska i X. pawilon.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 14 sierpnia.

Każdy naród ma w swych dziejach dni zwycięstw i dni klęski, dni chwały i upokorzeń. Każdy przechowuje z pietyzmem ich pamiątki. Szwajcarzy z dumą wskazują turyście

„Rütliwieś“.

na której zawieszono wolnościowy spis i na kaplicę Tella; ma Norymberga swą „Fünfeckige-Turm“ z okrutnym narzędziem tortur „żelazną dziewicą“; Wenecja, zdezonizowana królowa Adryatyku, ma swój most Westchnień; Rzym — zamek Anioła.

Warszawa posiada nie tyle w swych murach, ile na swem terytorjum, także

sanktuarjum cierpień,

przeżytych w ciągu ostatnich lat stu, pamiątkę posępną tych zmagających się i szamotań, jakimi bądź cały naród wybuchał zbiorowo co pewien okres, bądź wrzało stale i bez przerwy podziemne życie organizacji, tworzonych, za silnych i prowadzonych przez najlepsze z pośród narodu jednostki.

Jest to Cytadela, a wniej

„Pawilon X“

i „Miejsce straceń“.

Cytadela, silną na owe czasy i przy ówczesnych środkach technicznych, fortecę wznieść kazał, bynajmniej nie dla obrony miasta, lecz za karę i na postrach, po zgnieceniu powstania listopadowego cesarz Mikołaj I. Od roku 1832 rozpoczęło się burzenie najpiękniejszej parkowej dzielnicy miasta, zwanej

Zoliborz.

z willami i pałacami, kościołami i konwiktami, koszarami i szpitalami itd. po to, by odsłonić miasto przez ulice Przyrynek, Zakroczymską, Bonifraterską i inne na pociski, którymi w razie „buntu“ zasypać je miała Cytadela.

Do tego nie doszło. Tej funkcji nie spełniła. Tem nie mniej

przez 80 lat

była ona nietylko niemym, ale współczynnym, ociekającym krwią męczenników, odbijającym tysiączne echa jęków, świadkiem martyrologii naszego narodu.

Przez trzy czwarte wieku wyraz „cytadela“ był upiorem, który zdawał się wdzierać, przez zamknięte drzwi do mieszkań, skoro nocą zadzwieczał z nagła dzwonek u bramy.

Był wldmem,

towarzyszącem trop w trop każdemu przybywającemu z zagranicy. Czasami straszyl w postaci snu upiornego, czasami zjawiał się w postaci pełnego uprzejmości kapitana żandarmów.

Ktoś zapytał tych, co w ciągu tego czasu do cytadeli weszli? Większość z nich nie wyszła, lecz została wywieziona

do katoggi,

lub na zesłanie. A jeśli ktoś wyszedł, to po to, by wkrótce znów powrócić, bo najgorzej było, raz

się tu dostać. Opinia „podejrzanego“ towarzyszyła takiemu już do grobu i taki przy pierwszej okazji bywał znów aresztowany.

Dla więźniów politycznych od samego początku przeznaczony był

„Pawilon X“,

wzniesiony w północno-wschodnim kącie cytadeli. bokiem zwrócony na mur od Wisły. Tu w ostatniej celi parterowej, o dużym, okratowanym oknie, więziony był Traugutt i stąd go wyprowadzono rankiem 5. listopada 1864 r.

na stracenie. Tu wszystkie cele, jedna obok drugiej służyły za mieszkanie innym członkom Rządu Narodowego, zresztą przed nimi i po nich przebywali tu inni, i Jaroszyński i Ryll i Krońca — dziesiątki, setki, a w ciągu lat 80-ciu tysiące.

Bywali tacy, którzy nie wyszli. Przywiezieni zdrowi, podobno zaszywani w worki, przez dzisiejszą

„Bramę straceń“

spuszczani bywali do Wisły. Tak mówi legenda, obliczając ich na setki.

Tu w celi Nr. 19 jeńcem caratu był dzisiejszy marszałek Polski Józef Piłsudski i tyłu, tyłu bezimiennych bojowników niepodległości.

W pobliżu „Pawilonu X“ pośrodku muru, ciągnącego się wzdłuż Wisły, znajduje się podwójna brama, wiodąca na

miejsce straceń“.

Przed nią zatrzymywała się karetka więziona i przez furtkę prowadzeni byli skazańcy ku stojącej pod murem szubienicy. Stoi ona do dziś, wysoka zaledwie na 2 metry 80 cm. o sześciu hakach dla sześciu skazanych. Na niej to zawisnął Kunicki i Bardowski w r. 1905, na niej Monville Mirecki i Stefan Okrzeja. Dziś 2 wieńce zawieszono na tych samych hakach i wieńce położono na obu ich pod murem mogiłach.

Tuż przy szubienicy drzewo, wyszarpane kulami żołnierzy niemieckich, którzy jakby na urągawisko, w tem miejscu uświęconem, rozstrzelali bandytów.

Wszystko to razem z symbolicznym grobem, projektowanym i wykonanym z betonu przez chorążego p. Walentego Prośniewskiego, konserwatora zabytków historycznych w Cytadeli, wzorowo i z pietyzmem utrzymane, a więc przedwzrostkiem „Miejsca straceń“, jest tam

sanktuarjum.

do którego co najmniej raz w życiu, jeśli nie co rok, winien odbyć, jak do Kaaby, pielgrzymkę każdy wierny Polak.

Nasuwa się pytanie, ilu już nie Polaków, ale Warszawian, mających cytadela pod bokiem, rzeczy tych nie widziało?

A przecież miejsca te tak w naszych dziejach pamiętne, zwiedzać można codzień, korzystając z chętnych objaśnień wymienionego konserwatora.

PREMIERA od niedzieli 16 b. m. w kinoteatrze APOLLO

Przepiękny dramat z życia wielkiego świata w 7 aktach p. t.:

WE DWA OGNIE

W głównej roli słynna z piękności artystka NITA HALDI.

NADPROGRAM: Nowe w paniale kreacje tańców wykonają amerykańska para tancerzy CHARNELL & BROWNING.

Wykrycie nowego szczepu na Syberji.

Różni się zupełnie od Samojedów. — Tubylcy zowią go „narodem leśnym“.

(Telefonomat własny „Gazety Porannej“.)

Pogranicze sow., 15 sierpnia.

Z Moskwy donoszą: Nadeszło tu sprawozdanie syberyjskiej ekspedycji naukowej o odkryciu przez nią istnienia nowego, dotychczas zupełnie nieznanego narodu, żyjącego na brzegach rzeki Nur. Naród ten zarówno językiem jak wyglądem różni się znacznie od zamieszkujących te okolice Samojedów. Mianowicie wszyscy tubylcy mają włosy jasne, a nowo odkryci czarne i t. d.

Używanego przez nich języka nikt z tubylców nie zna i nie rozumie. Charakterystyczne, że Samojedzi nazywają nowe wykryte plemię narodem leśnym, t. j. zamieszkującym lasy.

Samych siebie nazywają nato-

miast ludźmi. Chcą widocznie w ten sposób podkreślić, że nowo wykrytych za ludzi nie uważają.

Nowo wykryte plemię prowadzi tryb życia koczowniczy, stałych siedzib nie posiada. W posiadłościach tego szczepu, obejmujących olbrzymie obszary wzdłuż łożyska rzeki Nur i Tass masowo dopiero po raz pierwszy pojawili się Europejczycy. Dotychczas kraj ten wogóle nie był jeszcze badany.

Z polecenia moskiewskiej Akademii naukowej ekspedycja ma nadal prowadzić swe badania etnograficzne, gdyż jak można wnioskować z jej krótkiego sprawozdania, wykrycie szczepu tego ma donieść znaczenie naukowe.

Ciekawe szczegóły z życia Marka Twain'a.

Słynny humorysta był wrogiem śmiechu. Nowy Jork w sierpniu.

(B). W jednym z pism nowojorskich zamieszczono w tych dniach ciekawe szczegóły o słynnym humorystyce amerykańskim

Marku Twainie.

Mianowicie ostatnia sekretarka Marka Twain'a wydała swoje wspomnienia, związane z pobytami u Twain'a, w których opisuje różne charakterystyczne cechy i zwyczajnie wielkiego pisarza amerykańskiego. Jeden szczegół zasługuje na

specjalną uwagę.

Mark Twain był wrogiem śmiechu. Nie znośił, by kto w jego otoczeniu się śmiał. Badał długo twarz swej sekretarki, by wykryć, czy nie kryje się w niej jakiś uśmiech. Zostałaby natychmiast zwolniona.

Poza swoimi utworami humorystycznymi dyktował Twain różne inne rzeczy, mianowicie

wskazówki dla włamywaczy,

grzeczne uwagi i napomnienia, nawet traktaty filozoficzne.

Na plakatach, rozwieszonych w domu, zwracał uwagę, że w obrębie domu niema ani gotówki, ani czeków. Na kilku tablicach był wyszczególniony martwy inwentarz. Sekretarka musiała codziennie spis ten zmieniać, odpowiednio do zaszłych zmian.

Na plakatach

było także podane, gdzie się znajdują cenne i wartościowe przedmioty. A na stole leżały napomnienia dla włamywaczy, by w nocy nie przerywali snu Twainowi, lecz aby czynność swą wykonali po cichu.

Voltaire -- wynalazcą tanków?

Paryż w sierpniu.

Voltaire, który interesował się wszystkim, był ojcem pomysłu fabrykacji dzisiejszych tanków.

Od r. 1756 Voltaire propagował myśl, iż za pomocą wozów assyryjskich z łatwością można rozbić armię Fryderyka.

Mimo energicznych starań ze strony wielkiego filozofa, by przeprowadzić ten pomysł swój w życie, projekt jego nie zastosowano w walkach z Prusakami i nie znalazł uznania u marszałka de Richelieu.

W późniejszych latach Voltaire zwrócił się z tą samą radą do Katarzyny II., wojującej wówczas. Semiramida północy wysłuchała go nader życzliwie: „Kazałam zrobić — pisze ona do Voltaire'a w 1770 r. — dwa takie wozy według pańskich planów i opisów, które mi pan przysłał.

Próba użycia tych wozów odbędzie się w mojej obecności... Prawda, iż cesarzowa uważała, że wozy te mogą być jako użyte przeciw wojskom ustawionym w sztyku bojowym. Aczkolwiek wozów tych w rzeczywistości nie zastosowano — niemniej jednak Turków pobito.

W 150 lat potem wozy bojowe znalazły wielce realne zastosowanie.

NADSZANE.

JAREMCZE

(wsch. Małopolska)

Uroczę lotnisko w Karpatach wschodnich i prześlicznej leśnej dolinie Prutu.

Wzorowo prowadzony Pensjonat „Marta“ o 22 wygodnie urządzonej sone znych pokojach, przyjmuje już zgłoszenie na sezon jesienny od 1. IX. — 30. X. po cenach niższych.

Tenn's — Werandy — Balkony. Znamięta kuchnia domowa

TEATR WIELKI:

Gościnne występy artysty scen warszawskich p. Kaz. Junoszy-Stępowskiego. Niedziela, dnia 16. bm.: „Uwodziciel“, komedia romantyczna w 3 aktach Freda i Fanny Hatton.

Poniedziałek, dnia 17. bm.: „Uwodziciel“, komedia romantyczna w 3 aktach Freda i Fanny Hatton.

Wtorek, dnia 18. bm.: „Uwodziciel“, komedia romantyczna w 3 aktach Freda i Fanny Hatton.

Początek przedstawień punktualnie o godz. 7.30 wieczorem.

★

Apel do Obywateli miasta Lwowa zamieszkałych w obrębie H. dzielnicy. Wskutek tegorocznej powodzi, która w wielu okolicach przybrała rozmiary katastrofalne, tysiące rodzin pozbawionych zostało całego dobytku i nie ma nawet dachu nad głową. Sytuacja ludności tej, należącej przeważnie do warstw najuboższych, jest wprost rozpaczliwa i bez wyjścia. Ufając że tylekroć wypróbowana ofiarność PT. społeczeństwa i mieszkańców Obywateli II. dzielnicy i przyjdzie i tym razem z pomocą nieszczęśliwym ofiarom klęski bodaj najdrobniejszym datkiem pieniężnym na rzecz biednych powodźian. Komitet obywateli zamieszkałych w II. dzielnicy zebrał się dnia 12. sierpnia 1925 w miejskim Komisarjacie dzieln. II. 1. 12 ul. Krasiczkiej i wybrał z łona swego Mieczysława Łoscha przewodniczącym, zastępcą zaś Edwarda Nowakowskiego. Do Komitetu weszli: Przewiel. ks. kanonik Wincenty Rokicki, Józef Próchnicki, Ludmiła Brzuchowska, Czorna, Grzybowa, Władysław Lautseling, Józef Kowalewski, Władysław Bobowski, Józef Procko, Łaucucki i Józef Zurawki.

Reglamentacja przywozu. W myśl rozporządzenia Rady ministrów z dnia 7 sierpnia br. obowiązujące obecnie zakazy przywozu szereg artykułów z Rzeszy Niemieckiej, rozciągnięte zostają na wszystkie kraje, tak, że na przyszłość import tych towarów bez względu na kraj ich pochodzenia, możliwym będzie jedynie tylko na podstawie specjalnych zezwoleń Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 14. sierpnia, z tem jednakowoż ograniczeniem, że towary objęte zakazem przywozu, nie pochodzące z Rzeszy Niemieckiej, a nadane do przewozu najpóźniej dnia 6. sierpnia br. — mogą być importowane do dnia 29. sierpnia br. bez powyższych zezwoleń.

Jeszcze jedno samobójstwo. Do szpitala powszechnego przywieziono wczoraj niejaką Beilę Belz rodem z Lublina, zamieszkałą w Rożyszczu pow. Łuck, która w celach samobójczych napila się większej ilości łągu. Powód tragicznego kroku narazie nieznan.

Nagle zasłabnięcie. Podczas piątkowej nlewy zasłabł nagle na cegielni „Stillerówka“, mieszczącej się przy ul. Snopkowskiej, tamtejszy robotnik Piotr Kahaniak, zam. przy ul. św. Józefa 3. Karetka pogotowia ratunkowego odwoziła K. w nieprzytomnym stanie do szpitala pow.

Ofiara temperamentalnej krwi. Do szpitala pow. we Lwowie przywieziono wczoraj Jana Bojarskiego, zam. w Rosolowie pow. Kamionka Strumilowa z dotkliwymi ranami na głowie, jakie odniósł na skutek pobodzenia przez krowę.

Za awantury w stanie pijanym oddano wczoraj do aresztów policyjnych Marję Uderko, zam. przy ul. Rzeźbiarskiej 5, Michała Ruboja także zamieszkałego, dalej Gustawa Różyckiego (Jakóba Hermana 6) i Leona Zarzyckiego zam. przy ul. Kalczej 6.

Mosiądz za złoto. Za kratki pol. dostał się wczoraj Salomon Schnapik zam. przy ul. Żółkiewskiej 10, za oszustwo popełnione przez sprzedaż bezwartościowych metalowych obrączek, jako złote.

Obiecujący chłopczek. W domicylu przy ul. Jachowicza spoczął wczoraj również 11-letni Józef Butoniak, bez stałego miejsca zamieszkania (już zawczasu!), którego posterunkowy przyłapał na gorącym uczynku, w chwili, kiedy ten przedostał się w celach kradzieży przez okno do jednego z mieszkań przy ul. Nabelska 28.

GINEKOLOG

Dr. Rudolf Breiter

powrót

ul. Akademicka 26. — Tel. 705.

W parku Kościuszki

grasują nożowcy i bandyci.

Należy zwiększyć w tych okolicach liczbę patroli policyjnych.

Lwów 16. sierpnia. Od dłuższego już czasu stał się sympatyczny park Kościuszki siedliskiem wszelakiego rodzaju mętów miejskich. Zwłaszcza w godzinach wieczornych nie może żaden spokojny obywatel przejść tamteży bez narażenia życia. Napady nożowców i bandytów coraz są częstsze. — Przypuszczamy, iż komenda policji wyśle w okolice ogrodu większe patrole policyjne, która zwłaszcza w dni niedzielne i świąteczne znajdują tam dla siebie szerokie pole do pracy. Leży to w interesie porządku publicznego, zwłaszcza w okresie Zjazdu masowego gości do naszego

miasta, w przededniu Targów Wschodnich.

Dla ilustracji przytoczymy fakt następujący: Wczoraj wieczorem przechodzili parkiem Kościuszki dwaj przyjaciele: 16-letni Karol Nazarko, oraz 18-letni Władysław Holenda. W pewnej chwili napadli na nich niewyśludzeni na razie sprawcy i bez żadnej przyczyny w dotkliwy sposób pokłnili ich nożami. Zawezwane Pogotowie ratunkowe udzieliło obu rannym pierwszej pomocy, poczem ciężko rannego Nazarkę odwieziono do szpitala pow. Holenda pozostawiony został opiece domowej.

Straszliwa śmierć pod kołami maszyny.

Lwów 16. sierpnia. Na terenie dworca głównego zdarzył się wczoraj straszny wypadek, który przyciągnął za sobą śmierć człowieka. Mianowicie obok czwartego stawidła pod mostem jawnym, robotnik Feliks Zagórski, zajęty

w sekcji konserwacji kolei, wskutek nieostrożności wpadł pod koła przejeżdżającego pociągu, na miejscu ponosząc śmierć. Zwłoki nieszczęśliwej ofiary odstawiono do Instytutu medycyny sądowej.

Ponury bilans piątkowej burzy.

Lwów poniosł nieobliczalne szkody.

Lwów, 16. sierpnia. Donieśliśmy już pokrótce o szeregu szkód, które wyrządziła piątkowa burza, połączona z katastrofalną ulewą. Dopiero jednak dzień wczorajszy pozwolił zrobić sobie dokładny obraz nieobliczalnych wprost szkód, które poniosło nasze miasto.

I tak woda w wielu miejscach wdarła się do pomieszczeń, nie tylko suterenowych, ale i parterowych, zalewając je w zupełności, tak, iż w kilku wypadkach zmuszony był Miejski Urząd Budowlany ze względu na bezpieczeństwo ludzkie przeprowadzić delcówowanie ich.

Zadaniu, jakie przypadło pogotowiu straży pożarnej w ratowaniu zagrożonych domów, niestety, ono nie sprostało. A nie sprostało ono temu zadaniu nie z swej winy. Jak nam donoszą bowiem, posiada tutejsza straż pożarna zaledwie jedną pompę do pompowania wody. Ponieważ podczas ulewy onegdajszej woda wdarła się w kilkunastu miejscach do piwnic, a pompę tę musiano przewozić z jednego miejsca na drugie, uległa ona zniszczeniu tak, iż pomocy mogły udzielić straż pożarna zaledwie w dwóch wypadkach. Pracę ratowniczą w dużej mierze wykonało wojsko, a zwłaszcza oddział 19 p. p., który, co należy podkreślić z uznaniem pracował wprost ponad swe siły.

A niełatwym było zadanie ratujących, jak się to z wyliczenia ilości wypadków okaże. Najbardziej dotknięta została dzielnica łyżakowska, stryjska i gródecka, w części też żółkiewska. Niebezpieczny wypadek pod mulenia całego domu zdarzył się też w ul. Snopkowskiej. Mianowicie stawy, znajdujące się na gruntach cegielni „Stillerówka“, gwałtownie na skutek ulewy weszły. Woda wystąpiwszy z brzegów dostała się na po-

dwórce realności przy ul. Snopkowskiej 27 i 29 i zalała zupełnie mieszczące się tamże wszystkie piwnice. Zawezwana na miejsce straż pożarna przy pomocy 60 żołnierzy z 19 p. p. wszczęła akcję ratowniczą, gdyż fundamenty zostały silnie podmulone, a dom grozi zawaleniem. Na szczęście oberzło się bez ofiar w ludziach.

W ul. Gródeckiej na skutek zamulenia kanału naprzeciw realności pod liczbą 33, woda zalała całą ulicę. Prąd wody był tak silny, iż ruch tramwajowy musiał być na dłuższy czas przerwany. Funkcjonariusze m. biura budowlanego zdołali w końcu kanał oczyścić i uregulować bieg wody. Na tej samej ulicy zapadł się kanał naprzeciw kamienicy pod nr. 5, przyczem usunęła się część chodnika. Głębokość rozpadliny wynosi około 4 metry. Odpowiednie miejsce zabezpieczono.

W ulicy Piekarskiej nastąpiło zalanie piekarni Federa, mieszczącej się w kamienicy pod l. 17, dalej suteren przy tej samej ulicy pod l. 48 i mieszkania parterowego pod l. 42, gdzie woda dosięgła okna.

Na skutek ulewy nastąpiło też pęknięcie rury kanałowej przy ulicy Adamowej 20, gdzie zalane zostały dwa mieszkania.

Wreszcie przy ul. Marcina l. 21 nastąpiło zawalenie się dachu kamienicy, oraz zarysowanie się ścian. Groziło tam lada chwila zawalenie się zupełne domu. Wobec grożącego niebezpieczeństwa przedsięwziął miejski urząd budowlany częściowe delcówowanie nie wspomnianej realności.

Pozatem ulewa wyrządziła w mieście olbrzymie szkody, zwłaszcza na plantacjach Wysokiego Zamku i Parku Kilińskiego. Wypadków śmiertelnych mimo syjących się z niebios gromów, na szczęście nie było.

W Drohobyczu i Truskawcu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Drohobycz, 15 sierpnia. Wczorajsze oberwanie chmury w okolicy Drohobycza stało się niezwykle groźnym wypad-

kiem dnia. Okoliczne wody bardzo weszły. Około godz. 9 wieczór Tyśmienica weszła tak silnie, że w okolicy rafinerji „Gali-

cja“ masy wody wtargnęły na gościniec i poczęły zagrażać okolicznym domom. Cały szereg domów został dookoła obłany wodą, która unosiła z obęjścia wiele sprzętów, drzewa i narzędzi.

W rafinerji „Galicia“ powołano pogotowie robotników i własną straż pożarną do akcji ratunkowej w walce z żywiołem. Olbrzymie masy wód wtargnęły kanałami na teren rafinerji, a nawet jeden olbrzymi pusty zbiornik został wskutek ciśnienia wód podniesiony do góry, a rurociągi powykręcane.

Straż pożarna ochotnicza rafinerji „Galicii“ i grono urzędników ratowali przez całą noc obęjścia sąsiednie, a zwłaszcza jeden z domów musiał być wśród największej ulewy obsypany wałem ziemnym. Sytuacja była tak groźna, a prąd wody tak silny, że straż pożarna przyniosła wielki splot łańcuchów i przymocowano nimi do drzewa domek, który ostatecznie uratowano.

Kilka domów delozowano.

Truskawiec, 15 sierpnia.

Wczorajsza wielka burza nad Truskawcem i okolicą poczyniła w samym Truskawcu wielkie szkody. Dziś rano przybył tu z Drohobycza marszałek Jarosz, pod którego kierunkiem przez cały dzień dokonywano robót celem uporządkowania deptaku i ulic. Z górnej części Truskawca woda przyniosła na deptak całe masy kamieni, żwiru i piasku.

Stwierdzono, że między Truskawcem a Drohobyczem nastąpiło dwukrotnie oberwanie chmury a to około godz. 5 i 6.30 po południu.

Najprecyzyjniejszy aparat na świecie, to serce ludzkie.

100 tys. uderzeń na dobę, z siłą 1.375 HP.

Lwów 16. sierpnia.

Zaiste trudno sobie wyobrazić maszynę, która pracowałaby sprawnie i bez przerwy w ciągu 70 lat, nie wymagając ani remontu, czyszczenia, ani zamiany najmniejszej bodaj już części składowej.

Takim wyjątkowym aparatem jest serce ludzkie. Uderza 100.000 razy na dobę, prawie 40.000.000 razy do roku, a liczba uderzeń po 70 latach życia dobiega cyfry 3 miliardów.

Przy każdym uderzeniu przez serce przepływa około 0.1 litra krwi, a więc w ciągu minuty 7 litrów, w ciągu godziny 400, a przez jedną dobę 10.000 litrów. Przez rok ilość krwi przepływającej przez serce — wyniesie 3.500 kub. m., po 70 zaś latach pracy bez wytchnienia serce ludzkie mogłoby wypełnić po brzegi rezerwoar objętości 250.000 kub. mtr.

Aparat serca, większy od dłoni, można by przyrównać do motoru wagi jedna trzecia funta i odpowiadającego sile 1/375 HP. Jedno uderzenie tego cudownego motoru jest w stanie podnieść 1 funt wagi do wysokości 1 metra. Gdybyśmy wyobraźli sobie dźwig, konstruowany w ten sposób, że uderzenie serca ludzkiego wprawiałoby go w ruch, to dźwig tego rodzaju podnosiłby przedmiot z szybkością 35 centymetrów na minutę, a po godzinie osiągnąłby drugiego piętra.

Automobil poruszany za pomocą takiej go motorka, poruszałby się z szybkością piechura nocą i dniem bez przerwy i po roku objechałby cały świat dookoła.

Ze sportu.

DFC.—POGON 2:1 (0:0).

Lwów, 15. sierpnia.

DFC.: Zsigmondi; Weighofer, Jimmy; Raudnitz, Steffl, Mohrer; Bobor, Patek, Sedlaczek, Kanhauser, Kaules.

Pogon: Görlitz; Gebartowski, Olearczyk; Hanke, Fichtel, Gulicz; Stonecki, Batsch, Wacek, Ulrich, Szabakiewicz. Sędzia p. Schorr.

DFC. nie zawiódł oczekiwań. Zawody dzisiejsze należały do jasnych punktów tegorocznego, obfitego programu Pogoni. DFC. zaimponował przedewszystkiem doskonałą techniką i sprawnością fizyczną. Gracze DFC. dysponują wszyscy doskonałym startem, a pewne opanowanie ciała pozwala im atakować przeciwnika w elegancki, fair sposób. Przy powyższych walorach nie trudno drużynie praskiej przeprowadzić grę stojącą na wysokiej wyżynie taktycznej.

Jedenastka DFC. przedstawiała jednolity szczególnie na tyłach precyzyjnie pracujący mechanizm. Każdy ciąg, każde uderzenie celowe, a współpraca doskonała.

Na pierwszy plan wybiła się pomoc, a w szczególności Mohrer. Doskonale prezentowała się obrona, dysponująca czystym, pewnym wykopem, błyskawiczną orientacją, biegiem i niewzruszonym spokojem.

Atak wykazywał w polu energiczny ciąg pod bramkę, brakło mu jednak szybkiej decyzji strzału. Grą swoją przypominali goście wiedeńscy, z tą różnicą, iż byli jednak szybsi.

Pogon w porównaniu z DFC. przedstawiała się dość blado. Przedewszystkiem nie widać u Mistrza naszego celowej gry, nie widać współpracy. Akcje przeprowadza się na hurra, uda się, to dobrze, a nie uda się... to trudno. Wiele bieganiny, wzajemne przekadzanie sobie, a w końcu spadek ze sił i „dociąganie“ do końca. Niepocieszących objawów tych nie należy jednak brać zbyt tragicznie, ponieważ źródło ich tkwi w przemęczeniu graczy, z których wielu na dobie jest kontuzjonowanych.

Najsłabszą częścią Pogoni była pomoc. Kulejący Fichtel z góry już wiele nie zapowiadał. Hanke siedział wygodnie z tyłu, ograniczając się do wykopów na aut i trzymanie skrzydła. Gulicz, mając przed sobą Bobora i Patka, dopiero w drugiej połowie przypomniał sobie, jak to właściwie grać należy.

Przy podobnym „kręgosłupie“ nie można było od reszty organizmu zbyt wiele wymagać. Mimo to jednak słońca pierwsza połowa zupełnie dobrze, atak przeprowadzał szereg akcyj, obrona trzymała w szachu przeciwnika, nie dopuszczając go do strzału.

Po pauzie początkowo wszystko szło po staremu, a nawet w 5-tej min. zdobywa Pogon przez Wacka z podania Batscha jedyną swą bramkę. Od tego czasu jednak przechodzi inicjatywę coraz bardziej w ręce DFC., który w 21. m. wyrównuje pięknym strzałem Weighofera z wolnego. W 81. m. strzela Sedlaczek głową zwycięską bramkę dla swych barw. Pogon załamuje się coraz bardziej. Fichtel schodzi, robiąc miejsce Deutschmanowi. Batsch kontuzjonowany ledwie się rusza. Gwizdek sędziego i... DFC. wygrywa zaśnięte 2:1.

Z Pogoni zasługuje na wyróżnienie Görlitz, Gebartowski i Wacek. Ulrich zapowiada się dobrze, brak mu rutyny i siły fizycznej.

U gości podobał się najbardziej Mahrer, obrona, doskonały technik Kanhauser i pelen werwy Patek.

Sędzia p. Schorr wbrew opinii zielonej trybuny dobry.

SUKCES CZARNYCH W KRAKOWIE.

Kraków. (Tel. wł.) Zawody Czarni—Jutrzenka przyniosły drużynie lwowskiej piękne zwycięstwo w stosunku 2:0.

WSPANIAŁY WYSTĘP GOSCI KRAKOWSKICH.

Urządzone staraniem ZKS. Hasmonea zawody pływackie z udziałem wymienionej mistrzowskiej sekcji pływackiej krakowskiej Jutrzenki udały się znakomicie. Pierwszy dzień przyniósł „Krakowiakom“ sukces na całej linii. Wyniki były następujące:

Sztafeta 4x50: 1) Jutrzenka 2:41 rekord polski.

100 m. dla pań: 1) Schönfeldówna (Jutrzenka) 1:55.1, 2) Vecco (AZS), 3) Rogozanka (AZS).

Skoki panów: 1) Hora AZS, 2) Strzelecki, 3) Rittermann.

Bieg 50 m. styl dow.: 1) Wachtel (Jutrzenka), 2) Nowak (Pogon).

Piłka wodna: Jutrzenka—Hasmonea 9:0 (5:0), AZS—Pogon 3:1 (0:1).

W dniu dzisiejszym o godz. 11 przedp. dalszy ciąg zawodów.

Za obcięcie nosa, 4 lata więzienia.

Niesamowita historia mściwych małżonków.

(Od naszego korespondenta.)

Kielce, 14. sierpnia.

W Kielcach mieszkali małżonkowie Wroniszewscy, Michał i Cyryla. Mąż był szewcem z zawodu, często też zmieniał kopyta, aby robić nowe fasony butów.

Zmienność ta przeszła w stan chroniczny u Wr.,

odmieniło się też jego serce,

gdy ujrzał niejaką Annę Polową, krawcową z zawodu. Widywał się z nią często, oświadczył z gorącą miłością, obiecywał rozwieść się z przednią żoną, a wziąć z nią ślub, aż obalamucił P. do tego stopnia, iż została jego kochanką.

Prawowita żona

nie nawiążyła Polową, gdy usłuźne sąsiadki zapoznały ją z istotnym stanem rzeczy.

W r. 1922 Wroniszewski wyjechał do Francji na roboty, skąd pisywał gorące listy do Polowej, zachęcając ją do przyjazdu do siebie; jednocześnie w innych listach zapewniał swą żonę o gorącej i dozożonej wierności, co dokumentował nadsyłaniem jej pieniędzy.

Polowa dowiedziała się o podwójnej grze kochanka, wezwała do siebie Wroniszewską, opowiedziała jej o wszystkim i oddała listy kochanka. Kilka całusów i zdawało się, że zgoda zapanowała między rywalkami.

Kiedy wrócił Wroniszewski do kraju, starał się odzyskać utracone łaski u Polowej, lecz bez powodzenia. Wówczas po-

czął się mścić; wraz ze swą żoną, kilkakrotnie urządzali

zasadki na Polową,

ale ta miała się na ostrożności. Kilkakrotnie przypadkowo świadkowie zapobiegli ciężkiemu pobiciu P. przez małż. Wron.

We wrześniu 1924 r. Wroniszewski wyjechał do Wilna i stamtąd pisywał czułe listy do eks-kochanki, ta zaś je odsyłała do żony, nie wierząc mu zupełnie.

Pomimo to Cyryla W. pałała w dalszym ciągu nienawiścią do Polowej.

Gdy mąż wrócił z Wilna,

poszła z nim na spacer do parku; po drodze spotkali Polową, zaczęli ją przekonywać o swej przyjaźni i pogodzeniu się, poczem zaprosili na wspólny spacer za miasto. Kiedy byli już na torze kolejowym, Wroniszewski niespodziewanie uderzył Polową z tyłu w głowę jakimś tępym narzędziem, a żona jego wydobyla z zanadru długi nóż szewski i

odciągnęła nieszczęśliwej ofierze pół nosa, oszczędzając ją na całe życie.

Sąd okręgowy skazał małż. Wroniszewskich na mocy art. 467 sz. 1 k. k. na 4 lata ciężkiego więzienia.

W sądzie apelacyjnym biegły lekarz zaopiniował, że uszkodzenie nosa Polowej jest nieuleczalne i nigdy tej defiguracji nie da się odrobić. Wobec tej opinii sąd zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

Tragedja nad brzegiem morza.

Nieszczęśliwy turysta, w oczach żony, spadł ze skały w morze.

Paryż, w sierpniu.

Na wybrzeżu bretońskim przed paru tygodniami zdarzył się straszny wypadek. Młody adwokat z Paryża Jakób Bonchille i jego żona, bawiący

w Bretanii na wywczasach letnich, puścili się z przewodnikiem na wycieczkę do Point du Raz, gdzie piętrzące się nad morzem skały i urwiska są postrachem rybaków. W pewnym momencie, w oczach żony i przewodnika, adwokat pośliznął się i błyskawicznie

stoczył się w przepaść

i wpadł do morza. Natychmiast zwołano

ludzi, którzy z narażeniem życia po linach spuścili się do wody, lecz wyciągnęli już tylko zwłoki adwokata. W czasie, gdy je windowano na górę,

lina urwała się,

zwłoki wpadły z powrotem do morza, a fale w tem miejscu bardzo ruchliwe, uniosły trupa. Oszołomiona tym wypadkiem pani Bonchille chciała się rzucić z wysokości, szczęściem jednak świadkowie zatrzymali ją przemocą.

Dopiero w kilka dni

po smutnym wypadku, morze wyrzuciło na brzeg zwłoki nieszczęsnego turysty.

Życie gospodarcze.

NOWA TARYFA MAKSYMALNA.

Cena chleba ponownie obniżona; mięso podrożało.

Lwów, 15. sierpnia.

Województwo po wysłuchaniu reprezentacji gminy miasta Lwowa i po porozumieniu się z Izba handlową i przemysłową w Lwowie tudzież z dotyczącymi Stowarzyszeniami przemysłowcami ustanawia aż do odwołania z mocą obowiązującą od dnia 17 sierpnia 1925 nową taryfę maksymalną, obniżającą ceny chleba oraz podwyższającą ceny mięsa cielecego, wieprzowego, wędlin i tłuszców, podczas gdy ceny wszystkich innych artykułów, taryfą maksymalną objętych pozostają niezmiennione.

Wskutek tego od dnia 17. sierpnia 1925 r. w mieście Lwowie obowiązująca taryfa maksymalna przedstawia się w całości jak następuje:

MAKA:

Za 1 kg. mąki pszennej 40 proc. w sprzedaży detalicznej 70 groszy.

II. PIECZYWO:

Chleb o wadze 1 kg. z mąki żytniej do 60 proc. w piekarni z dostawą do sklepu

43 gr., 60 proc. na straganie 45 gr., 60 proc. w sklepie 46 gr. — 1 bułka o wadze 4 dkg. z mąki pszennej 40 proc. w piekarni z dostawą do sklepu 3 i pół gr., na straganie lub w sklepie 4 gr., 4 bułki tzw. „czwórki żydowskie“ o wadze 16 dkg. z piekarni z dostawą do domu 14 gr., na straganie lub w sklepie 16 gr., 1 bochenek o wadze 1 kg. chleba kulikowskiego w piekarni 55 gr., w sprzedaży detalicznej 58 gr.

III. MIĘSO:

a) w sprzedaży detalicznej: Za 1 kg. mięsa wołowego I. kateg. z dokładką najwyżej 20 proc. 1 zł. 36 groszy, bez kości i bez dokładki lub za poledwicy 1 zł. 66 gr. II. kat. z dokładką najwyżej 20 proc. 1 zł. 06 gr., bez kości i bez dokładki lub za poledwicy 1 zł. 26 gr., III. kateg. z dokładką najwyżej 20 proc. 70 gr., bez kości i bez dokładki lub za poledwicy 84 gr., mięso wieprzowe z dokładką najwyżej 10 proc. 2 zł. 20 gr., bez kości i bez dokładki lub poledwicy wieprz. 2 zł. 40 gr., mięsa cielecego przedniego 1 zł. 30 gr., mięsa cielecego tylnego 1 zł. 50 gr., mięsa wołowego koszerne I. kateg. 1 zł. 66 gr., II. kateg. 1 zł. 26 gr., III. kateg. 90 gr. Za 1 kg. mięsa cielecego koszerne 1 zł. 90 gr., baraniny 1 zł.

Ceny drobiu o 50 proc. niższe od cen mięsa z dokładem. b) w sprzedaży hurtowej: Ceny powyższych gatunków w rzeźniach u hurtowników są o 10 proc. niższe.

IV. WĘDLINY:

Wyroby surowe wędzone: Szyńka wędzona z kolankiem i poledwica z zioberkami 3 zł. Poledwica wędzona bez kości i karczek wędzony 3 zł. 20 gr. Wędzonka surowa 3 zł.

Wyroby gotowane: 1 kg. szynki gotowanej krajanej, poledwicy, karczku gotowanego 4 zł. 40 gr., kielbasek chrzanówek 4 zł., rolady i zajaca, kielbasy krajanej krakowskiej i siekanej agramskiej lub mazurskiej pieczonej 3 zł. 50 gr., kielbasy do gotowania i siekanej szynkarskiej zwykłej 2 zł. 80 gr., kielbasy paszтетowej i salami paryskiego 2 zł. 80 gr., kabanosów 4 zł., salcesonu ozorkowego i głowizny 2 zł. 80 gr., salami suche 6 zł., wędzonki gotowanej 3 zł. 50 gr., kielbasy zwyczajnej do smażenia 3 zł., kielbasek serwoladek 3 zł.

Ceny powyższych gatunków wędlin dla odsprzedawców o 10 proc. niżej.

V. TŁUSZCZE:

Za 1 klg. smalcu wieprzowego topionego 3 zł. 20 gr., sadła 3 zł., słoniny wędzonej 3 zł., zwyczajnej świeżej niesolonej 3 zł., zwyczajnej świeżej cieniowej 2 zł. 50 gr., zwycz. świeżej grubej 2 zł. 80 gr., paprykowej 3 zł. 50 gr.

VI. OPAL:

Za 100 kg. węgla górnośląskiego loco dworzec u hurtownika z dostawą przed dom 4 zł. 90 gr., loco dworzec u hurtownika 4 zł. 36 gr., w składzie prywatnym, detalicznym loco skład 5 zł. 80 gr., z Zagłębia jaworzniańskiego loco dworzec 3 zł. 60 gr., z dostawą przed dom 3 zł. 90 gr., na składzie w drobnej sprzedaży 4 zł.

Za 100 kg. drzewa bukowego w polanach z dostawą przed dom 2 zł. 70 gr., loco dworzec u hurtownika 2 zł. 25 gr., rebanego loco skład prywatny w sprzedaży detalicznej 3 zł. 80 gr.

Za 100 kg. koksu górnośląskiego loco dworzec 5 zł. 40 gr., w sprzedaży detalicznej 5 zł. 90 gr.

OGŁOSZENIA.

Posady i prace

POSZUKUJĘ posady do samotnego zarządu domu. Zgłoszenia pod „Wdowa“ do Administracji. 4274-4

PIERWSZORZĘDNY technik dentystryczny rutynowany poszukuje posady. Zgłoszenia w Adm. pod A. B. 25. 4191

MAGISTRA FARMACJI rutynowana, chlubnie polecona, poszukuje zastępstwa od 1. września na 4—5 tygodni we Lwowie. Pod szyfrą „Uzdolniona“ do Adm. „Gazety Porannej“. 4301-2

Nauka i wychowanie

EKSTERNISTA kursa przygotowawczego do matury gimnazjalnej (wszystkich typów) i seminarjalnej oraz do egzaminów z klas niższych. Wpisy przyjmuje dyrekcja od 4—6 popoł. w szkole ewangelickiej przy ul. Kochanowskiego. 4087

WIECZORNY KURS KROJU i szycia krajowego damskiej oraz bielizniarstwa Heleny Pietraszewskiej, Lwów, ul. Pańska 1. 14. Instytut Naukowy Ecole Reforme“ rozpoczyna się. Wpisy codziennie do 31. sierpnia od 11-tej do 1-szej w południe i od 4-tej—6-tej popoł. 3949-10

MATURA — Lyczakowska 47. Kursa maturalne gimnazjalne, seminarjalne, cztero-sześćo-klasowe, prowadzone przez profesorów gimnazjalnych. Wpisy 3—7. 4269-3

„EKSTERNISTA“. Jedyne we Lwowie kursa przygotowawcze do matury gimn. i sem., oraz do egzaminu z klas niższych, gdzie uczą wyłącznie prof. gimn. i seminarjalni zakładów państwowych. Dla urzędników i wojskowych zniżka. Wpisy od 4—6 w szkole ewang. przy ul. Kochanowskiego.

REMINGTON model 12

pisze cicho i ma „idealne uderzenie“

Tow. BLOCK-BRUN Sp. Akc.

Warszawa Hotel „Bristol“

ODDZIAŁ

Lwów, ul. Pańska 11.

Telefon 15-55. 3262

ARTYSTYCZNE ROZPYLACZE PERFUM oryginalna nowość do nabycia w firmie

Akc. Tow. Elektr. przedtem SOKOLNICKI i WISNIEWSKI we Lwowie, pl. Trybunalski 1. 4213

EGZAMIN nadzwyczajny z zakresu 6 klas gimn. Dla urzędników i wojskowych wszelkich kategorii jedyne kursa koncesjonowane przez Kuratorium O. S. L. Wpisy i informacje na nowy rok szkolny: „Pilność”. Ecole Reforme, Pańska 14. 4233-5

Mieszkania, lokale, sklepy

POSZUKUJĘ mieszkanie, 6 pokoi, okolica Potockiego, Listopada, Sapiehy. Zgłoszenia Doroszyński, Drukarnia Akademicka. 4275-3

JEDEN pokój, wspólne wejście, komfort, wynajmę. Zgłoszenia pisemne pod „Komfort” do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń, Krzysztofowicz, Lwów, Bielowskiego 6. 4268-2

POKÓJ na biuro, kompletnie urządzony, wynajmę. Zgłoszenia pod „Biuro” do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń, Krzysztofowicz, Bielowskiego 6. 4269-2

OSTRZEŻENIE. Umowy co do 4-pokojowego lokalu, Mikołaja 18, II. piętro, bez gospodarza nieważne. Lokal wynajęty. 4279-2

WEZMĘ studenta z dobrego domu. Zgłoszenie pisemne teraz Borysław, „Karpaty”, od 1. września Lwów, Puławskiego 1. Hofmokłowa. 4282-2

DWÓCH uczni szkół średnich znajdzie umieszczenie i opiekę przy inteligentnej rodzinie. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej” pod „Opieka”. 4291-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

PIĘKNY zbiór cennych fotografii z czasów walk o niepodległość Polski, oprawny w piękny album, z podpisem oryginalnym Naczelnego Wodza Marsz. Józefa Piłsudskiego jest okazynie do nabycia za 100 zł. Wiadomość Drajerowa, Szumlańskich 11, od godz. 7—9. 4238-3

KUPUJEMY, sprzedajemy fabryki, sklepy, domy, wille, place, majątki ziemskie szybko i na dogodnych warunkach. Organizujemy spółki akcyjne, firmowe z ogr. odpowiedzialn. i inne pod kierunkiem pierwszorzędnych ekonomistów i prawników. „Warszawski Dom Zleceń”, Hoża 39, m. 18. Wytnij ogłoszenie i zachowaj. 3935

Rozmaite

ZURNALE sezonowe, miesięczne, francuskie, angielskie, polskie, niemieckie. Biuro dzienników Sokolowskiego, Jagiellońska 7. 4206-2

WAŻNE dla przemysłowców i kupców. Windykujemy szybko i tanio w obrębie Warszawy należności z protestowanych weksli i tytułów wykonawczych. Windykacja pod kierunkiem wytrawnych prawników i specjalnego aparatu windykacyjnego. — Polecamy urzędzie prowincji. Warszawski Dom Zleceń, Hoża 39, m. 18. telef. 245—70. 3934

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY. Za nadesłaniem zł. 5.— udzielamy wyczerpujących informacji o stanie spraw w Ministerstwach, wszelkich Instytucjach Państwowych, samorządowych, prywatnych oraz wszelkich informacji z dziedziny przemysłu, handlu, rolnictwa i finansów. Warszawski Dom Zleceń, Hoża 39, m. 18. tel. 245—70. 3933

KTÓRY WYSTAWCA na V. Targi Wschodnie przyjmie do reprezentacji nowy artykuł branży metal. Oferty, Poznań, Łakowa 14, Pircewicz. 4289-2

Przypominam uprzejmie P. T. Klienteli, że obecnie jest: najodpowiedniejszy czas na zaopatrzenie się w opał. — Polecam **węgiel górnośląski „GISCHGO”** pierwszej jakości w kostkach, we workach plombowanych, wprost do piwnic lub kuchni, **koks górnośląski „GÖTTHARDT”, drzewo bukowe** suche, rębane we czwórkę, po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach. — Dostawa natychmiastowa. 4247
H. ROTHMAN BIURO WĘGLOWE, Lwów, Jachowicza 17. Skład: Janowska 10, tel. 434.

RAMIENIE ŻÓŁCIOWE ZMIĘCZA I USUWA CHOLESTERINAZA H. Niemojewskiego.
KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BÓLU, ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ.
Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna, mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcie i burczenie w kiszkiach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. — Objawy (podczas ataków): W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu i sięga aż po łopatkę, wzdęcie brzucha, rozsądzanie żeber i parcie na kieszki stołową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (za przetrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczkę. — Blizszych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog **H. NIEMOJEWSKI**, Warszawa, Nowy Świat Nr. 5.

GENERALNĄ EKSPEDYCJĘ OGŁOSZEŃ
po przeniesieniu do domu przy ul. Bielowskiego l. 6 I p. (przedłużenie ul. Sokoła) prowadzę nadal i to w szerszym niż dotąd zakresie. Generalna Ekspedycja przyjmuje ogłoszenia do wszystkich czasopism krajowych i zagranicznych. Teksty — w razie potrzeby — poddaje się redagowaniu. Biuro redaguje również samoistne tekstowe płatne reklamy. Punktualne, najdokładniejsze załatwianie wszelkich zleceń po cenach najprzystępniejszych.
M. T. KRZYSZTOFOWICZ.
4211

ZDOLNEGO NADMŁYNNARZA
obznajomionego z prowadzeniem wielkich młynów handlowych poszukuje zar z nowoczesnie urządzony o sprawności 6 wagonów dziennie młyn
„ZIARNO” S. A.
Kraków, Podgórze - Zabłocie.
Reflektuje się tylko na siły pierwszorzędne najchętniej niezonałych.
4267

DRUKARNIA
SPÓŁKI AKCYJNEJ WYDAWNICZEJ
--- UL. CHORAŻCZYŃSKA 31. ---
PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY WCHODZĄCE W ZAKRES DUKARSTWA
CENY UMIARKOWANE CENY UMIARKOWANE
POSIADA WIELKI WYBÓR PISM, MASZYN
-- ILUSTRACYJNE NAJNOWSZEGO TYPU --

Specjalista cho ob uszu, nosa, gardła i krtani
Dr. ZYGMUNT SELZER
we Lwowie, przeniósł ordynację na ul. Janiellońska 7. 4123 Tel. Nr. 27-99.

PŁUGI nowe, typu „Sack”
w większej ilości do sprzedania, Wiadomość: „PION”, Lwów, Lwowska 48. Tel. 4-76. 1965

Lekarz chorób kobiecych, akuszer
Dr. Aleksander Rosenberg
Lwów, Sykstuska 2. — Tel. 3143 4259 powrócił.

ELEKTROLIT
przedsiębiorstwo dla wszelkich urządzeń elektrycznych
M. THAU
Lwów, Kołtąja 10. Tel. 24-07.
urządza oświetlenie w miejscu i na prowincji. — Kosztorysy i plany. — Porada techniczna bezpłatnie. 4161
Stałe pogotowie dla naprawek.

Dr. M. MONDSCHNEIN
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i kosmetyki lekarskiej
Stanisławów, ul. Gołuchowskiego 30
Leczenie plam, brodawek, włosów itd., elektroliza, lampą kwarcową i twardą endoskopia, prześwietlenie i leczenie cho- 4287
rób cewki moczowej.

Kurtownie Akademicka 26
Detalicz. Tel. 19-61.

Ceny znacznie niższe.
ROWERY WAFENRAD i inne: damskie, męskie, chłopięce, oraz ich części składowe: Płaszczki, węże, pompy i t. p. **LATARKI** karbidowe rowerowe, ręczne straganiarskie. Karbid na wagę i w puszkach. 4140
J. Rosenman Lwów, Akademicka 26. Własny warsztat repar. — Zamówienia z prowincji odwrotnie.

Kupuję
wiejsko-gospodarcze produktu. 4235
Płacę w każdej walucie przy odbiorze na stacji załadowczej.
Oferty i większe próbki należy nadsyłać pod adresem:
Ing. J. NEVRTAL,
Berno, Udolni 56.
Telefon Nr. 3965.
Czechosłowacia.

GENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 80 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane i nekrologi 30 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice, naski i inseraty na stronach tekstowych

65 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dział ekonomiczny itd.) 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 45 gr., drobne ogłoszenia za słowo 6 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż — słowo 8 gr., drobne ogłoszenia matrymniałne, korespondencje prywatne za słowo

12 gr., dla potrzebujących pracy lub pesudy 4 gr., cała strona ogłoszeniowa 285 zł. pol., cała strona tekstowa 480 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 570 zł. pol. — Ogłoszenia zamiejscowe 80 proc. droższe. — Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. — Porta przekazów nie bonifujemy. — Uwaga: Kolumny ogłosze-

niowe są podzielone na 3 lamów (szpalt) tekstowe na 4 lamy (szpalty).
PRENUMERATA:
Miesięcznie Zł. 2,70
Z dostawą na miejscu, lub przesyłką pocztową Zł. 4,00
7- granica Zł. 5,50